

Klapjagtsapportører

Tekst: Niels Egelund Faddersbøll

Foto: Nick Ridley

Jagtsæsonen byder på mange store klapjagter, primært på de professionelt drevne jagtvæsner.

Det er den travleste tid på året for de hundeførere, der har hunde, der kan løse denne specielle opgave.

Vi ser lidt på hunde, uskrevne regler, god og dårlig opførsel.

Hvilke hunderacer

Da det drejer sig om jagter, hvor der ofte skydes relativt mange fugle, så vil det naturlige valg være hunde af de racer, som udelukkende er avlet til apportering.

Det vil sige retrievere, og der vil helt sikkert være en stor overvægt af labrador retrievere på klapjagter i Danmark.

Her er retrieveren på hjemmebane – avlet til at kunne sidde roligt på en post, være god til at markere det skudte vildt, tage anskydninger, og vigtigst af alt – ignorere eventuelt levende vildt under apporteringen.

Man kan jo sige, at alle hunde, som har de evner og den nødvendige træning, ville kunne løse opgaven.

Min hustru og jeg apporterede i mange år på store klapjagter med både springer spaniels og cocker spaniels, og det fungerede fint, men der er ikke meget, der slår en god retriever på en klapjagt.

Hvordan kommer man ind i den verden?

Det er jo ikke en åben verden, hvor man kan ringe til en herregårdsskytte, tilbyde sin hjælp, og så regne med at blive tilbudt at hjælpe.

Men da rigtig mange apportører hjælper til på flere godser, så kan der hurtigt mangle folk, så det kan altid være et forsøg værd.

Næsten alle jagtvæsener har et fast hold af erfarne apportører, og udskiftning eller supplerung sker ofte ved en selvsupplerung, hvor skytten får en anbefaling fra sine apportører eller møder dygtige apportører på andre jagter.

Folk, der apporterer på klapjagter, er altid dedikerede hundefolk, som har det som deres store interesse at arbejde med og træne jagthunde.

Vær opmærksom på, at rigtig mange store jagter afholdes på hverdage, så der skal nogle fridage til.

Er man ny hundefører, og har en dygtig og veltrænet apportør, så er det bare med at klø på.

De fleste steder er der en enkelt apportør, som fungerer som leder for apportørerne, i titlernes verden en chef apportør, og han eller hun kan jo hjælpe en ny apportør dels med gode råd, men også ved at sætte den nye mand/kvinde på poster, hvor vedkommende ikke kan komme galt af sted,

Som helt ung jæger og hundefører blev jeg inviteret med som apportør på en stor klapjagt.

Det var min allerførste erfaring med klapjagt, og det her var en stor jagt, stor, som i meget stor.

Jeg havde ikke modtaget den mindste rådgivning og fik da også blameret mig i stor stil, da en gæst bad mig apportere en fugl ind i den såt, som driverne lige var ved at drive fuglene sammen i.

Det var sjovt for hunden, skytten var lettere ophidset, jeg kunne krybe i et musehul og lovede mig selv aldrig mere at være så dårligt forberedt.

Hvad kræves der?

Først og fremmest en ordentlig trænet hund.

Og her er det ikke nok, at hunden kan opføre sig nogenlunde ordentligt på ens egne små jagter.

Enhver kan regne ud, at hunden skal kunne klare at sidde roligt under det pres, som megen skydning og store vildtmængder er.

Den skal være en god vildtfinder, være dygtig til at markere det skudte vildt og kunne løse selvstændige opgaver i frit søg uden at gå af hånd.

Men også hundeføreren skal have erfaring.

Dels for at have overblik over hvad der skudt, og hvad der er samlet op, men vigtigst af alt, så skal hundeføreren også kunne se og læse skudtegn.

Jeg har selv stået på en klapjagt og skudt, og da jeg er fuldstændig tosset med hunde, så stod jeg naturligt nok og iagttog apportørerne.

Ikke langt fra mig stod der et par piger med deres labber og sendte hundene på alle de fugle, de så falde ned.

MEN, jeg kunne se, at de fugle som blev snertet, dem registrerede de slet ikke.

Heldigvis stod der længere tilbage en ældre, mandlig apportør, som ikke bare så, hvad der var skudt og især anskudt, men som også gik efter og fandt de anskudte fugle.

Fald ikke igennem

Sørg for at komme i god tid.

Er du ny mand, vil der sikkert være en eller flere, som vil hjælpe dig, så du ikke gør noget forkert.

Sørg for at tale enten med skytten eller den person, der leder apportørerne.

Følg de instruktioner, du får, så skal det nok gå.

Lad være med at være overmodig.

Hvis du mærker, at din hund bliver for ophidset under skydningen, så læg en snor på den, så du er sikker på, at den ikke knaldapporterer eller går af hånd.

Se hvor de andre apportører står, så du har en ide om hvor og for hvilken skytte, du skal apportere.

Er der et hierarki?

Det kan ikke nægtes, at der er nogle apportører, som synes, at det er "fint" at apportere på en klapjagt.

Det er jo som oftest et pænt sted, og skytterne er jo enten betalende gæster eller gæster hos godsejeren eller jagtherren.

Men selv om du som apportør følges rundt med selskabet og måske har taget dit pæneste jagttøj på, så er du der for at hjælpe med at få afviklet jagten.

Præcis lige som driverne, der maser rundt inde i terrænet for at drive fuglene frem til skytterne.

Og de er jo præcis lige så vigtige som apportørerne, og driverne må måske endda slide lidt mere i det.

Tal ikke med skytterne

Det er god tone ikke at mænge sig med skytterne.

De er gæster og vil som oftest helst koncentrere sig om skydningen.

Hvis man bliver spurgt om noget, kan man svare, og det er også nødvendigt at høre om hvor mange fugle, den enkelte skytte har skudt.

Men derudover skal man ikke stå og konversere – og i hvert fald slet ikke kommentere skydningen.

Jeg har selv engang stået bag en skytte, som startede med at sige, at han ikke hørte så godt.

Derefter tog han sine høreapparater af, ladede geværet, og begyndte at tale med mig, og den samtale gik rigtig dårligt.

Jeg har selv før i tiden apporateret for grever og baroner, en statsminister og en udenrigsminister, hvor sidstnævnte gerne ville fortælle om sin helt nye haglbøsse.

Så her må man være høflig og ellers ikke påtrængende.

En gæst med egen hund

Hvis det er godsejerens egen jagt, så kan enten godsejeren eller en af gæsterne have medbragt sin egen hund. Det er jo ejerens eller gæstens ret, så det er, som det er.

Det er vigtigt at spørge om, hvor meget vedkommende gerne vil apportere med sin hund.

Ofte vil vedkommende gerne apportere de fugle, som falder i nærheden, og apportøren må så flytte sig lidt tilbage og tage de lidt længere apporteringer.

Jeg har selv prøvet at have egen veltrænet hund med, hvor der var apportører, i øvrigt jo tit nogle jeg kendte, og det er oftest gået rigtig fint.

Men jeg har også stået på post, hvor en apportør skamløst, og helt unødvendigt, sendte på alle mine fugle, og det var da lidt irriterende.

Hvor skal man stå?

Der er vigtig at stå lidt bagved skytterne, så man nemt kan overskue selve skydningen. Ofte vil de fleste apportører stå bagved skyttekæden, mens nogle få vil stå længere tilbage i terrænet for at tage de anskydninger, som går langt. Det ene er ikke vigtigere end det andet. Nogle vil gerne stå midt i brændpunktet, mens andre, ofte dem med stor erfaring, gerne vil tage de mere udfordrende apporteringer, som anskydningerne er.

Bevar overblikket i forhold til meldte skudte fugle

Der vil altid være samskydninger, og derfor kan det forekomme, at flere skytter melder skud til de samme fugle.

En af mine venner, som er herregårdsskytte, kom frem til to skytter, som hver meldte, at de havde skudt 35 fasaner.

Da han havde set både drevet og skydningen, så spurgte han, om der måske var tale om de samme fugle.

De to gæster konfererede kort og meldte tilbage, at den ene havde skudt 18 og den anden 17 fasaner.

Det er utrolig vigtigt, at der er god kommunikation her, ikke mindst imellem apportørerne, så der ikke opstår tidskrævende situationer, hvor der ledes efter fugle, som allerede er samlet.

På en klapjagt skal det hele helst fungere som en velsmurt maskine.

Man skal huske på, at den næste såt ikke kan sættes i gang, før apportørerne er færdige med den forrige såt. Så mangler der en enkelt fugl eller to, så lad en efterrapportør blive tilbage for at lede, så hele jagten ikke sættes i stå.

Det er et arbejde, ikke en markprøve

Herregårdsskytterne imellem har nok lidt forskellig mening om dette emne.

En af mine meget gode venner har rigtig gode apportører, som også er aktive på markprøver med deres retrievere.

En anden kammerat hævder, at en markprøvemand, med en flot stok og fine dirigeringer, er det værste, han ved. Han hævder, at spanielfolk går mere på jagt, og derfor ved meget mere om vildtets adfærd i forhold til at vide, hvor anskudte fugle vil søge hen.

Men der er nok enighed om, at apportørerne er der for at arbejde med deres hunde, men også for at løse en opgave, og det er bestemt en fordel at have stor jagtlig erfaring.

Frit søg efter såten

Hvis man har skudt en såt op mod et skovparti, og man efterfølgende skal igennem det terræn for at komme tilbage til bilerne, så er det en god ide at lade hundene arbejde på vejen tilbage.

Der er en sandsynlighed for, at enkelte anskudninger kan være faldet i det terræn, så det giver god mening at lade hunden arbejde her.

Hvordan belønnes klapjagtsrapportering?

Det er jo ikke en forretning at komme og hjælpe på klapjagter.

Så det er mange faktorer, som spiller ind her.

Først og fremmest muligheden for at arbejde med sin hund eller hunde.

Men der er også ofte tale om godt team af hjælpere, som har det sjovt indbyrdes.

Den gode stemning kommer jo fra ledelsen.

Så de bedste steder har en jagtherre og en skytte, som forstår at sætte pris på deres hjælpere og sørge for, at de bliver behandlet godt.

Der vil som oftest være sørget for al forplejning, frokost og andre forfriskninger, og nogle gange mad efter jagten.

De fleste steder bliver hjælperne tilbudt en eller flere slyngeljagter som betaling, mens der andre steder betales et fast beløb pr. jagt.

Hundefolk er ildsjæle

Et godt team er værdifuldt for et jagtvæsen. De fleste herregårdsjægere er meget opsat på at have et fast korps af apportører og hjælpere i det hele taget.

Kvaliteten her måles på, hvad de kan bidrage med, ikke på hvad de siger, at de kan.

Men det er al respekt værd, når nogle stiller op med veltrænede hunde, for at andre kan nyde jagten som skytter hele dagen.

Trænings-DVD SPANIELS fra hvalp til jagthund

"VIDEN OG INSPIRATION TIL DIN HUNDETRÆNING"

Lær at forstå din hund og bliv en bedre og dygtigere hundetræner. Niels Egelund Faddersbøll har 40 års erfaring med hundetræning og viser, hvordan der med positiv og enkel indlæring kan skabes en hund i ro og balance. DVD'en koster 300 kr. inkl. forsendelse og bestilles ved at indsætte 300 kr. på bankkonto: Reg. nr. 4317 konto nr. 4180013842. Husk at oplyse navn og adresse. DVD'en sendes, når betalingen er modtaget. Se mere på www.cockerforstand.dk.

VIDEN OG INSPIRATION TIL DIN HUNDETRÆNING

Denne film viser dig i praksis vejen til at forstå din hund og blive en bedre og dygtigere hundetræner. Deltager i praksis med 14 forskellige spaniels, og du vil se hvordan der med positiv og enkel indlæring kan skabes en hund der er i ro og balance. Desuden vises af Niels Egelund Faddersbøll der har 40 års erfaring med hundetræning, og som selv har udviklet mange af de trænings værktøjer der vises i filmen.

1. Indledning	2. Læretid	3. Inddrag
4. Skytte	5. Indlærings	6. Inddrag
7. Grundlæggende	8. Indlærings	9. Indlærings
10. Indlærings	11. Indlærings	12. Indlærings

UNDERSVISNING/TRÆNING
Spilletid: 102 min
Prod. år: 2013
www.jagthunde.tv
www.gotgetragtspaniels.dk

© 2013 GUNDOG MEDIA
PAL DVD
JAGTHUNDE TV
KOBENHAVN FILM

GUNDOG MEDIA PRÆSENTERER
EN FILM MED
NIELS EGELUND FADDERSBØLL

SPANIELS
Fra hvalp til jagthund